

ΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ – 3 έως 9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ: Η ΒΟΥΛΗ ΣΤΑΜΑΤΑ ΝΑ ΝΟΜΟΘΕΤΕΙ ΛΟΓΩ ΔΙΑΚΟΠΩΝ. ΞΕΚΙΝΟΥΝ ΟΜΩΣ ΟΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΕΝΟΣ ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Του Γεράσιμου Λιβιτσάνου

Στα κοινοβουλευτικά και κομματικά επιτελεία ξεκινούν οι διαδικασίες επεξεργασίας και αποτίμησης του προσχεδίου της περίφημης «Επιτροπής Πισσαρίδη». Προτάσεις για ενίσχυση της ιδιωτικοποίησης της κοινωνικής ασφάλισης αλλά και «απελευθερώσεων» στην αγορά εργασίας. Προσαρμόζεται και η λειτουργία της κυβέρνησης με τον μίνι – ανασχηματισμό που ανακοινώνεται.

Από την εβδομάδα αυτή, οι διαδικασίες της Ολομέλειας της Βουλής, μπήκαν σε διαδικασία αναστολής λόγω των θερινών διακοπών του Αυγούστου. Δηλαδή δεν πραγματοποιείται ψήφιση νομοσχεδίων. Η Ολομέλεια θα επαναλειτουργήσει ξανά μετά τις 20/8. Σε ισχύ πάντως όλο αυτό το διάστημα βρίσκεται η διαδικασία του νομοθετικού ελέγχου αφού τα κόμματα και οι βουλευτές μπορούν να καταθέτουν ερωτήσεις προς τα υπουργεία που είτε απαντώνται εγγράφως, είτε θα απαντηθούν απευθείας από τους αρμόδιους υπουργούς με την επανέναρξη της λειτουργίας της ολομέλειας.

Παρόλα αυτά το ελληνικό κοινοβούλιο τέθηκε ουσιαστικά σε διαδικασία προετοιμασίας, για τις διαδικασίες που σχετίζονται με το οικονομικό σχέδιο της κυβέρνησης για την επόμενη ζετία. Αυτές αφορούν ένα ευρύ πολιτικό σχέδιο αλλαγών κυρίως στο πεδίο της παραγωγικής διαδικασίας, που κινούνται με σαφήνεια σε νεοφιλεύθερη κατεύθυνση. Βασικοί άξονες είναι η διαμόρφωση μηχανισμών για την αξιοποίηση των κοινοτικών ενισχύσεων προς την Ελλάδα που αποφασίστηκαν τον Ιούλιο από την Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κυρίως στην έγκριση του σχεδίου που εκπονεί η ειδική επιτροπή οικονομολόγων που συστάθηκε για τον σκοπό αυτό γνωστή ως «Επιτροπή Πισσαρίδη».

Η επιτροπή Πισσαρίδη

Η επιτροπή με επικεφαλής τον Κύπριο νομπελίστα οικονομολόγο Χριστόφορο Πισσαρίδη, έχει ανακοινωθεί ήδη από την 1^η Ιουνίου, ως βασικός μοχλός της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης. Αποτελείται από δεκάδες οικονομολόγους που γνωμοδότησαν και θα συνεχίσουν να γνωμοδοτούν για σειρά θεμάτων που αφορούν τους τομείς οικονομικής πολιτικής. Με βασικό επίδικο δομικές αλλαγές εκσυγχρονισμού της ελληνικής οικονομίας και παραγωγής. Σε πολιτικό επίπεδο καλείται να παίξει τον ρόλο του τεχνοκρατικού συμβούλου, κατά τα πρότυπα της επιτροπής των λοιμωξιολόγων με επικεφαλής τον καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα. Μάλιστα η συγκεκριμένη επιτροπή θεωρείται από την κυβέρνηση ως το εχέγγυο προκειμένου να παρουσιάσει ένα πειστικό σχέδιο αναδιαρθρώσεων της ελληνικής οικονομίας, στο οποίο και θα βασιστεί η απορρόφηση και η αξιοποίηση των 32 δις ευρώ (19 δις σε μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και τα υπόλοιπα σε δανεισμό) που επιμερίστηκαν στην Ελλάδα από την απόφαση της Συνόδου Κορυφής του Ιουλίου για το Ταμείο Ανάκαμψης. Ήδη η επιτροπή έχει καταθέσει ένα προσχέδιο των προτάσεων της το οποίο έχει δοθεί και σε δημόσια διαβούλευση. Σύμφωνα με τον κυβερνητικό σχεδιασμό το προσχέδιο θα διανεμηθεί στους εκπροσώπους των παραγωγικών τάξεων και τα πολιτικά κόμματα προκειμένου να καταθέσουν τις προτάσεις τους. Μάλιστα στο κοινοβούλιο έχει προγραμματιστεί να υπάρξει αναλυτική συζήτηση τόσο για το προσχέδιο όσο και για τον καταληκτικό σχεδιασμό που προγραμματίζεται έως και τις αρχές του Οκτωβρίου αφού το τελικό σχέδιο πρέπει να κατατεθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 15 Οκτωβρίου.

Με βάση την κριτική που έχουν ασκήσει στο προσχέδιο τα κόμματα της αριστεράς, αποτελεί μία συρραφή νεοφιλελεύθερου χαρακτήρα διατάξεων. Ιδιαίτερα αντιδραστικές θεωρούνται οι προτάσεις που κατατίθενται σχετικά με το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Στο προσχέδιο προτείνεται η ενίσχυση του κεφαλαιοποιητικού συστήματος, που προβλέπει παροχή συντάξεων ανάλογα με τις εισφορές, ώστε να καταλάβει ποσοστό 15% του ασφαλιστικού συστήματος ενώ σήμερα βρίσκεται κάτω από το 5%. Στην ουσία αυτό συνιστά ιδιωτικοποίηση της κοινωνικής ασφάλισης τόσο γιατί προβλέπεται εντονότερη παρουσία των ιδιωτικών φορέων κυρίως στην επικουρική ασφάλιση αλλά κυρίως ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια στον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών παροχών. Παράλληλα στο προσχέδιο προτείνονται σειρά «απελευθερώσεων» στην αγορά εργασίας κυρίως όσον αφορά τις δυνατότητες απολύσεων αλλά και διανομής των υπερωριών. Επίσης γίνεται ειδική αναφορά στην αναγκαιότητα για μείωση του μη μισθολογικού κόστους (φορολογία, ασφαλιστικές εισφορές) που όμως κατά βάση δεν συνιστούν μειώσεις αλλά αναδιανομή του κόστους προκειμένου να υπάρχουν μικρότερες επιβαρύνσεις στα υψηλά εισοδήματα. Όπως διεμήνυσε σε δήλωσή του ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Στέλιος Πέτσας στόχος είναι «μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου να έχει συνταχθεί το βασικό σχέδιο, να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση και να συζητηθεί στη Βουλή».

Ειδική μνεία πρέπει να γίνει στις προτάσεις της επιτροπής Πισσαρίδη που αφορούν το νομοθετικό έργο. Σε αυτές περιλαμβάνεται η ανάγκη της άμεσης αξιολόγησης του νομοθετικού έργου ακριβώς την ίδια περίοδο που εγκρίνεται από το κοινοβούλιο, όπως επίσης και ο αναδρομικός έλεγχος. Όσον αφορά το πρώτο σκέλος σχετίζεται με τον έλεγχο τεχνικής νομικής αρτιότητας των νομοσχεδίων αλλά και της αξιολόγησης των οικονομικών τους επιπτώσεων ιδίως στα δημοσιονομικά. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στις προτάσεις της επιτροπής «η εξέταση των οικονομικών επιπτώσεων των νόμων θα πρέπει να μην καλύπτει μόνο τις λογιστικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό αλλά και τις επιπτώσεις στην ευρύτερη οικονομία και στην παραγωγικότητα της δημόσιας διοίκησης». Με ότι αυτό σημαίνει για τυχόν τεχνοκρατικούς περιορισμούς ακόμη και σε αυτή την κοινοβουλευτική διαδικασία.

Στο δεύτερο σκέλος αν και γίνεται αναφορά στο πρόβλημα της επικάλυψης νόμων, προτείνεται επίσης η κατά καιρούς κωδικοποίηση της νομοθεσίας. Μια διαδικασία «σύμπτυξης» νομοθετικών διατάξεων που έχουν κατά καιρούς θεσμοθετηθεί. Αξίζει να σημειωθεί ότι στο παρελθόν κωδικοποιήσεις, ιδίως για την εργατική νομοθεσία, αποτέλεσαν αφορμή για περιορισμό εργατικών δικαιωμάτων. Ιδίως όταν με έμμεσο τρόπο νεώτεροι νόμοι ενοποιούνταν με παλαιότερους, που απηχούσαν περιόδους έντασης εργατικών διεκδικήσεων που απεικονίζονταν στην νομοθεσία.

Ανασχηματισμός

Την παραπάνω λογική φαίνεται ότι σε σημαντικό βαθμό εξυπηρέτησε και ο κυβερνητικός ανασχηματισμός που ανακοινώθηκε την συγκεκριμένη εβδομάδα. Παρά το γεγονός ότι δεν υπήρξε μετακίνηση ούτε ενός υπουργού ή υφυπουργού, αποφασίστηκαν αλλαγές αρμοδιοτήτων με ιδιαίτερη σημασία.

Κυριότερη εξ αυτών ήταν η αναβάθμιση του υφυπουργού Οικονομικών Θόδωρου Σκυλακάκη, σε αναπληρωτή υπουργό με αρμοδιότητα την αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων. Πέραν από αναπληρωτή υπουργός όμως ο Θόδωρος Σκυλακάκης, θα είναι ταυτόχρονα και μέλος μιας πενταμελούς επιτροπής που αποφασίστηκε στο υπουργικό Συμβούλιο που συνεδρίασε στις 31 Ιουλίου. Εκεί θα μετέχουν εκτός από τον αναπληρωτή υπουργό δύο στενοί συνεργάτες του πρωθυπουργού: Ο υφυπουργός παρά των Πρωθυπουργώ Άκης Σκέρτσος και ο οικονομικός σύμβουλος του πρωθυπουργού Αλέξης Πατέλης καθώς και δύο υπηρεσιακοί παράγοντες. Ουσιαστικά η επιτροπή αυτή θα έχει την

ευθύνη για την διαμόρφωση των οικονομικών δεδομένων για την περίοδο παροχής των κονδυλίων του Ταμείου Ανάκαμψης, δηλαδή έως και το 2022. Ουσιαστικά δηλαδή ο αναπληρωτής υπουργός θα διαθέτει αρμοδιότητες που σε αρκετά σημεία θα υπερβαίνουν αυτές του υπουργού Οικονομικών Χρήστου Σταϊκούρα. Με ότι αυτό σημαίνει για την δυνατότητα άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου επί των οικονομικών πολιτικών.

Ένα επίσης σημαντικό στοιχείο του ανασχηματισμού ήταν η ανάδειξη στη θέση του υφυπουργού Εργασίας, του Παναγιώτη Τσακλόγλου με χαρτοφυλάκιο τα ζητήματα που σχετίζονται με την κοινωνική ασφάλιση. Ο νέος υφυπουργός Εργασίας είναι ταυτόχρονα και μέλος της προαναφερόμενης επιτροπή Πισσαρίδη και ενστερνίζεται τους στόχους που αναλύονται παραπάνω για τα ζητήματα της κοινωνικής ασφάλισης. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Θόδωρος Σκυλακάκης πολιτικά προέρχεται από τον πολιτικό φορέα ΔΡΑΣΗ που ενσωματώθηκε στην Νέα Δημοκρατία το 2017. Προηγουμένως όμως φιλοδόξησε να αποτελέσει στην Ελλάδα το «παρακλάδι» του κόμματος των Ευρωπαίων Φιλελεύθερων έχοντας μάλιστα την υποστήριξη του επικεφαλής τους, Γκύ Φέρχοφσταντ. Τέλος να σημειωθεί ότι ενισχυμένες αρμοδιότητες για τα θέματα που αφορούν τις ιδιωτικές επενδύσεων θα έχει ο μέχρι πρότινος υφυπουργός Ανάπτυξης Νίκος Παπαθανάσης που επίσης αναβαθμίστηκε σε αναπληρωτή υπουργό. Τέλος στην κυβέρνηση εντάχθηκαν η Ζωή Ράπτη ως υφυπουργός Υγείας με αρμοδιότητα τις υποδομές ψυχικής υγιεινής και ο Νίκος Ταγαράς στην θέση του υφυπουργού Περιβάλλοντος, πόστο που κατείχε και στην προηγούμενη διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, από το 2012 έως και το 2015.